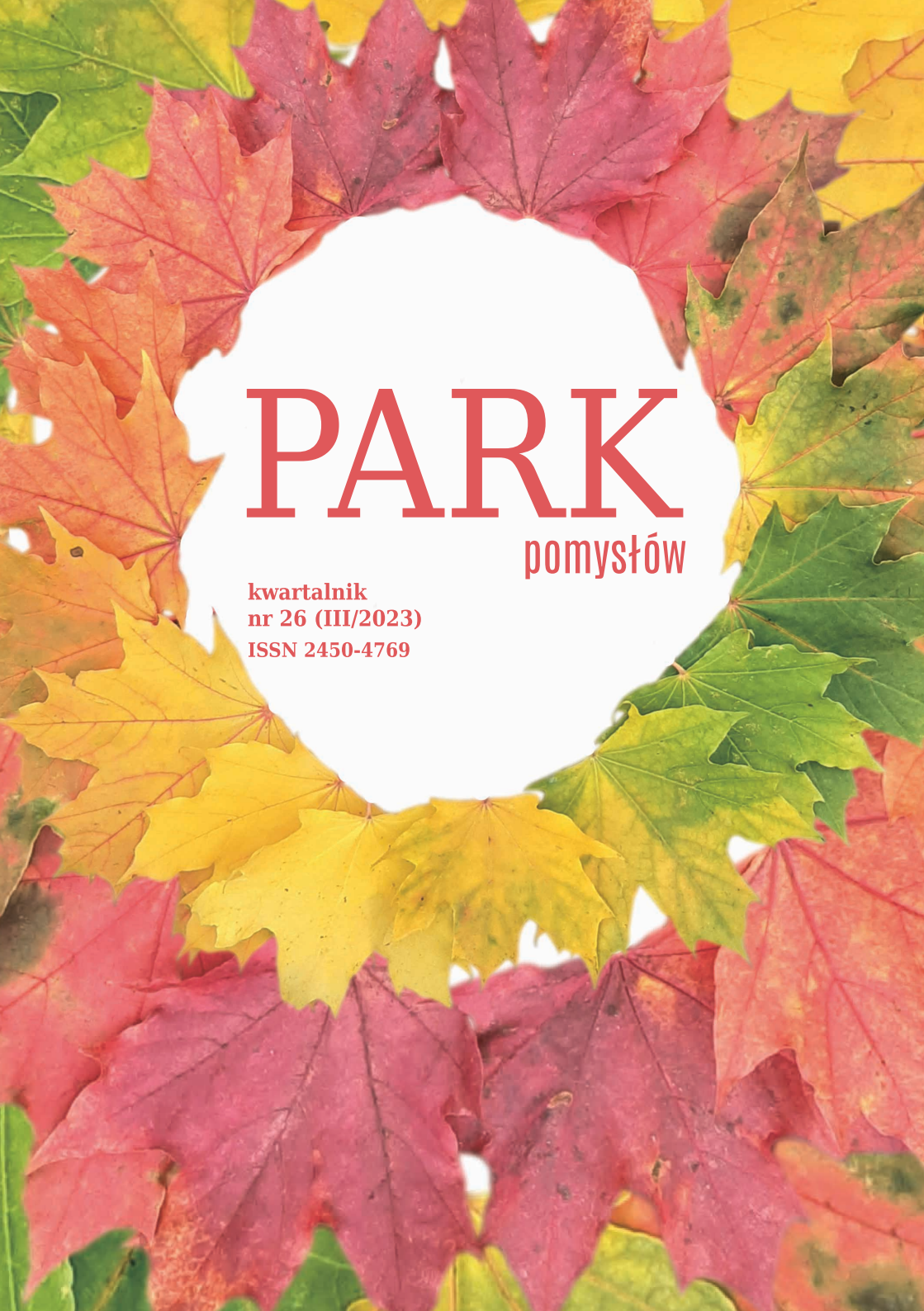

PARK

pomysłów

kwartalnik
nr 26 (III/2023)
ISSN 2450-4769

DZIEŃ DOBRY

Co słyhać? W jesiennym wydaniu „Parku Pomysłów”
czekają na Ciebie nowe ciekawostki i zadania.

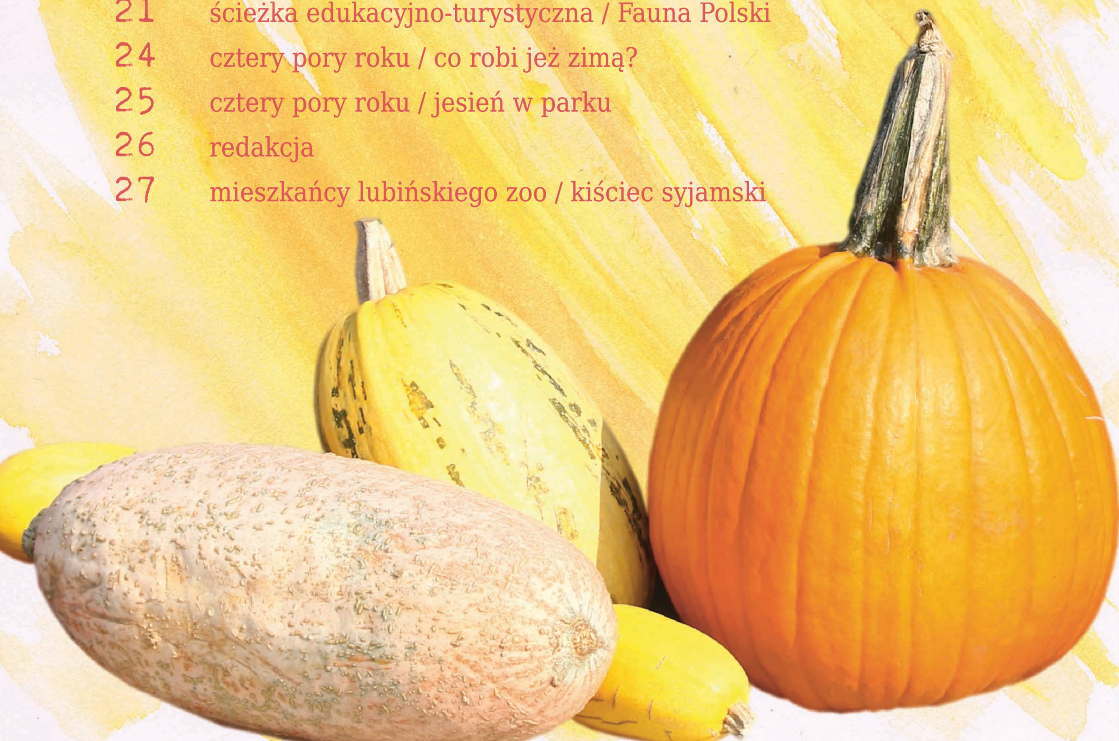
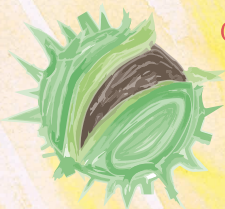
Baw się dobrze!

Jak masz na imię?

.....

SPIS TREŚCI

- 3 edukacja w Zoo Lubin / oferta edukacyjna 2023/2024
- 6teczka ekologa / ekologia na co dzień
- 10zrób to sam / bukiet tulipanów
- 12teczka artysty / renesans
- 16kącik herbologa / koniczyna łąkowa
- 17kalendarz / wrzesień
- 18teczka przyrodnika / formy ochrony przyrody
- 21ścieżka edukacyjno-turystyczna / Fauna Polski
- 24cztery pory roku / co robi jeź zimą?
- 25cztery pory roku / jesień w parku
- 26redakcja
- 27mieszkańcy lubińskiego zoo / kiściec syjamski

oferta edukacyjna

ZOO LUBIN

na rok szkolny 2023/2024

**PRZEDSZKOLA
SZKOŁY PODSTAWOWE
SZKOŁY PONADPODSTAWOWE**

Zapisy telefoniczne 734 170 991

oferta edukacyjna

ZOO LUBIN

na rok szkolny 2023/2024

Drodzy nauczyciele!

Serdecznie zapraszamy do korzystania z oferty edukacyjnej Ogrodu Zoologicznego w Lubinie w nowym roku szkolnym 2023/2024. Poniżej przedstawiamy tegoroczne propozycje zajęć edukacyjnych.

Stopień trudności poszczególnych zajęć dostosowany jest do grupy wiekowej uczniów (m.in. nabytych umiejętności oraz zaawansowania wiedzy przyrodniczej)!

Do zobaczenia w ZOO!

WAŻNE INFORMACJE

- Zajęcia zawarte w ofercie edukacyjnej trwają najczęściej 1 godzinę zegarową.
- Czas ten może ulec zmianie, w zależności od tematu oraz zaangażowania grupy.
- Pracownicy ZOO Lubin odpowiedzialni są jedynie za realizację tematu zajęć, natomiast za bezpieczeństwo grupy odpowiedzialny pozostaje nauczyciel, tak więc w celach wychowawczych obecność nauczyciela lub opiekuna jest obowiązkowa.
- Zgłoszenia na zajęcia edukacyjne przyjmowane są wyłącznie drogą telefoniczną.
- W celu uzyskania szczegółowych informacji na temat oferty edukacyjnej oraz zapisów na zajęcia prosimy kontaktować się z Panią Iwoną Skrypin, tel.: 734 170 991.

PRZEDSZKOLA I SZKOŁY PODSTAWOWE

1. Co piszczy w puszczy?

Widzieliście kiedyś żubra? A może słyszeliście jego chruczenie? Podczas spotkania poznacie największego europejskiego ssaka z bliska, a także zagrożenia dla jego funkcjonowania w przyrodzie. Temat realizowany w oparciu o ścieżkę edukacyjno-turystyczną „Fauna Polski”.

2. Ence pence, czyje to ręce?

Czy ręka różni się od kończyny? Noga od odnóży? Tego dowiecie się podczas tej pogadanki. Poznacie również modyfikacje kończyn w świecie zwierząt.

3. Jak ptak, czyli jak?

Chcielibyście latać wysoko jak ptak? Czy człowiek w ogóle mógłby latać bez skrzydeł? Na te pytania odpowiemy w trakcie spotkania o cechach przystosowawczych ptaków do ich środowiska życia.

4. Dinorekordziści

Zastanawialiście się kiedyś który z dinozaurów był naj? Największy, najcięższy, najszybszy? Czy można wskazać jednego dinozaura, który wygrywa z innymi w każdej kategorii? Na te i inne dinopytania odpowiemy podczas wykładu o wymarłych mezozoicznych zwierzętach.

5. Jajowate jajo

Co było pierwsze: jajo czy kura? A co z innymi zwierzętami znoszącymi jaja? Podczas spotkania dowiecie się, które zwierzęta wykluwają się z jaj i czy wszystkie jaja są do siebie podobne.

6. Slowfoodowy świat ptaków

Czy ptaki są na diecie? Czy można je dokarmiać? Jeśli tak, to czym? Tego wszystkiego dowiecie się podczas zajęć, a na dokładkę porozmawiamy o zimowym, prawidłowym dokarmianiu ptaków przez ludzi.

7. Skąd się bierze miód?

Zastanawialiście się kiedyś dla kogo pszczoły robią miód? Czy inne owady też produkują miodek? O tym porozmawiamy podczas zajęć, które mają na celu podnosić świadomość ekologiczną uczestników.

Powyższe spotkania odbywają się w sali audiowizualnej Inkubatora Przedsiębiorczości na terenie Ogrodu Zoologicznego w Lubinie i mają formę wykładu/pogadanki, które budzą u dzieci ciekawość przyrodniczą oraz kształtują postawy prawidłowej i aktywnej pomocy zwierzętom.

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

Tematyka zajęć ustalana indywidualnie po wcześniejszej konsultacji telefonicznej.

EKOLOGIA

na co dzień

Żywność

Ważnym elementem ekologicznego trybu życia jest zdrowe jedzenie. W naszej diecie powinno znaleźć się dużo warzyw i owoców, do tego na co dzień powinniśmy pić wodę. Należy także pamiętać, by nie kupować zbyt dużych ilości jedzenia, aby go nie marnować.

Przyroda

Bardzo ważny jest również kontakt z naturą. Warto chodzić na spacerów do parków, lasów, itp. by obserwować i badać przyrodę. Przy okazji uczyć się odpowiedniego podejścia do świata roślin oraz zwierząt. Zgłębiać wiedzę jak chronić i pielęgnować środowisko naturalne.

Codziennność

Każdego dnia uczmy się prostych czynności, które służą nie tylko przyrodzie, ale także oszczędności pieniędzy. Gaśmy światło gdy wychodzimy z pomieszczenia, oszczędzajmy wodę przy myciu zębów, po myciu warzyw i owoców użyjemy ją do podlania kwiatów. Ograniczmy kupowanie wody w plastikowych butelkach, pijmy filtrowaną wodę kranową. Na zakupy nośmy własne torby wielorazowego użytku, zamiast korzystać z jednorazówek.

Segregacja

Na co dzień możemy ćwiczyć segregację odpadów. Od najmłodszych lat warto wpajać zasady podziału odpadów. W tym celu, możemy stworzyć grę i utrwalać wiedzę, poprzez dopasowanie odpadów do określonych kolorów pojemników.

A

B

C

Dopasuj wycięte fragmenty obrazka.

D

E

QUIZ

Co wiesz o ekologii?

Rozwiąż quiz i sprawdź
swoją wiedzę na temat
ekologii.

1. Co to jest smog?

- a. zanieczyszczone powietrze wiszące nad miastem
- b. gatunek smoka
- c. rodzaj odpadów

2. Czym są zielone płuca Ziemi?

- a. lotniska
- b. centrum miasta
- c. lasy

3. Wskaż roślinożerców.

- a. dzik, jastrząb, sarna
- b. jeleń, żubr, zając
- c. lis, niedźwiedź, jeź

4. Co to jest recykling?

- a. gra komputerowa
- b. zbieranie śmieci w lesie
- c. powtórne wykorzystanie odpadów

5. Dlaczego należy sadzić drzewa?

- a. bo ładnie wyglądają
- b. żeby można było się na nie wspinać
- c. produkują tlen

6. Do zielonego pojemnika wyrzucamy?

- a. szkło
- b. papier
- c. plastik

7. Bioodpady należy wrzucać do pojemnika o kolorze?

- a. żółtym
- b. brązowym
- c. niebieskim

8. Co zanieczyszcza rzeki?

- a. kąpiele
- b. wędkowanie
- c. wylwanie ścieków i nieczystości

10. Co zrobić z zużytymi bateriami?

- a. wyrzucamy do specjalnego pojemnika
- b. zakopujemy
- c. wyrzucamy do zwykłego śmietnika

9. W jaki sposób można dbać o środowisko?

- a. paląc ognisko w lesie
- b. segregując śmieci
- c. jeżdżąc samochodem

ZRÓB TO SAM

BUKIET TULIPANÓW

Jesień kojarzy nam się z kolorowymi liśćmi opadającymi z drzew, natomiast my przypominamy sobie wiosnę i spróbujemy zrobić bukiet tulipanów. Jest to jeden z prostszych kwiatów do zrobienia z krepiny. W parę chwil możemy stworzyć piękny bukiet złożony z kilku tulipanów. Poniżej znajdziesz instrukcję, jak zrobić to krok po kroku. Do dzieła!

- 1** Z czerwonej krepiny wycinamy paski o wymiarach 3 cm x 10 cm. Możesz użyć innego koloru krepiny, albo kilku kolorów.

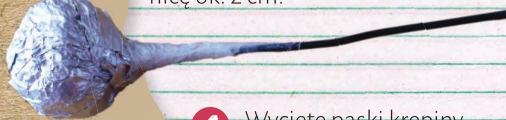
Materiały:

- krepina w wybranych kolorach,
- cienki drucik do wiązania,
- grubszy drucik na todyżki,
- folia aluminiowa,
- nożyczki,
- linijka,
- klej lub taśma dwustronnie klejąca,
- ołówek.

- 3** Gotowe kulki nabijamy na drucik o długości ok. 10 cm i owijamy folią, tak aby kuleczka trzymała się drucika.

- 2** Z folii aluminiowej robimy kuleczki, na których będziemy opierać płatki kwiatów. Kulki powinny mieć średnicę ok. 2 cm.

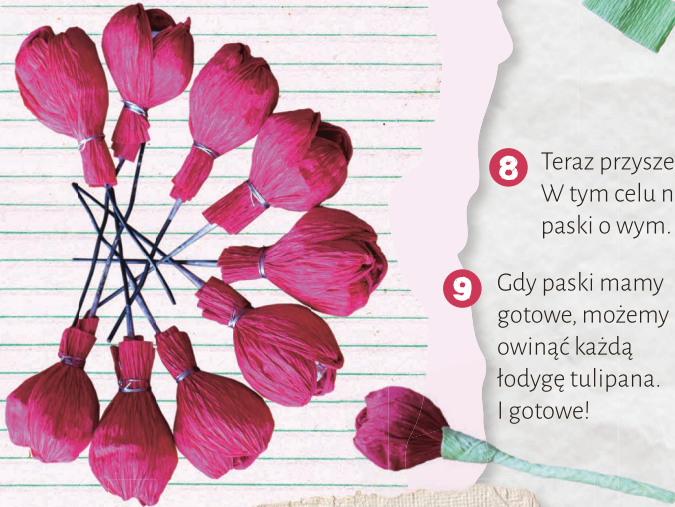

- 4** Wycięte paski krepiny zaczynamy formować w płatek. Chwytając płatek palcami blisko środka, skręcamy go o 180° i składamy na pół. Teraz wystarczy tylko trochę naciągnąć krepinę w górnej części płatka.

- 5** Tak przygotowane płatki tulipanów należy teraz zacząć przyklejać do wcześniej przygotowanych kulek.

- 7** Gdy już 3 płatki są przyklejone, dodatkowo wiążujemy je cienkim drucikiem. I w ten sposób robimy pozostałe tulipany.

- 6** Tutaj została użyta taśma dwustronnie klejąca, ale jeśli chcesz możesz użyć kleju. (Pamiętaj tylko że klej potrzebuje więcej czasu na wyschnięcie). Umieszczamy ją na łodygę blisko kulki i przyklejamy do niej pierwszy płatek. I tak samo postępujemy z pozostałymi dwoma płatkami.

- 8** Teraz przyszedł czas na wykończenie łodyżki. W tym celu należy z zielonej krepiny wyciąć paski o wym. 2 cm x 10 cm.

- 9** Gdy paski mamy gotowe, możemy owinąć każdą łodygę tulipana. I gotowe!

DOBRA RADA

Jeśli chcesz, aby twój bukiet był zwarty to wystarczy jednym zielonym paskiem, owinąć wszystkie łodyżki razem i bukiet się nie rozpadnie.

RENEANS

Renesans to styl w sztuce XV i XVI w., który narodził się we Florencji. Inną nazwą tej sztuki to Odrodzenie, czyli powrót do pięknej sztuki antyku. Popularne stały się postacie mitologiczne i biblijne. Malowano akty oraz portrety na tle pejzaży. Nowością było użycie zbieżnej perspektywy geometrycznej, linearnej oraz powietrznej.

Termin „renesans” pochodzi z francuskiego słowa renaissance, które zostało użyte w połowie XIX w. Określenie to przyjęto się w wielu europejskich językach tj. francuskim, angielskim czy niemieckim.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Mona_Lisa

Leonardo da Vinci „Mona Lisa”

Malarze opierali się na 3 zasadach:

- zainteresowaniu się na nowo antykiem i systematycznym badaniu sztuki starożytnej,
- skupieniu się na człowieku (humanizm),
- odkryciu i opanowaniu zasad perspektywy linearnej.

Michał Anioł „Dawid”

[https://pl.wikipedia.org/wiki/Dawid_\(rzeźba\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Dawid_(rzeźba))

Renesansowa rzeźba była statyczna i realistyczna. Rzeźbiono z precyzyjną dokładnością, odwzorowując rysy i budowę ciała ludzkiego. Starano się pokazać harmonię i wyważone proporcje wszystkich elementów tzw. kontrapost.*

***kontrapost** to sposób ustawienia postaci tak, by cały ciężar jej ciała opierał się na jednej nodze, podczas gdy druga jest odciążona i lekko wspiera się na ziemi. Taki układ nóg równoważony jest przez wygięcie tułowia i rąk. Barki są pochylone przeciwnie w stosunku do bioder, co w połączeniu z pochyleniem głowy sprawia, że kręgosłup postaci tworzy kształt litery „S”. Jedną rękę zwykle jest spuszczone, a druga coś trzyma.

Renesans w Polsce

Odrodzenie było w Polsce okresem **rozkwitu kultury**. Wpływy włoskie, które nasiliły się wraz ze ślubem Zygmunta I Starego z Boną Sforzą, przyczyniły się do **rozkwitu malarstwa, architektury oraz sztuki kulinarnej**.

Bardzo mocno rozwinęła się wtedy architektura. Powstały wtedy: **Kaplica Zygmuntowska** na Wawelu, **kamienice** w Zamościu i Kazimierzu Dolnym, **zamki** w Ogrodzieńcu, Pieskowej Skale, Brzegu i Baranowie Sandomierskim.

Oprócz tego **wiele obiektów przebudowano z gotyckich na renesansowe**, dodając **attyki*** i inne detale. Były to m.in. Sukiennice w Krakowie, ratusze w Poznaniu, Tarnowie, Chełmnie i Sandomierzu.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Kamienice_ormia%C5%84skie

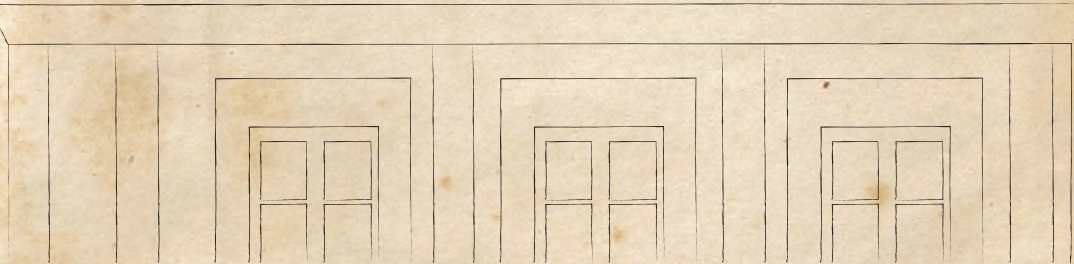

Kamienice ormiańskie w Zamościu

***attyka** to górny element elewacji budynku w postaci ścianki, balustrady lub rzędu sterczyn, osłaniający dach. **Funkcja attyki była podwójna**, z jednej strony był to **dekoracyjny element architektoniczny**, z drugiej służył jako **zabezpieczenie** sąsiednich budynków przed przeniesieniem się ognia podczas pożaru.

Wzorując się na powyższym zdjęciu, dorysuj attykę do kamienicy.

WIELKA TRÓJKA *Renesansu*

Jednym z najwybitniejszych artystów epoki renesansu był **Leonardo da Vinci**. Włoski artysta i uczyony, powszechnie uważany jest za najwstrętniej utalentowaną osobę w historii. Jeden z jego najbardziej znanych obrazów pt. „**Dama z gronostajem**” można oglądać w Muzeum Książąt Czartoryskich w Krakowie.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Leonardo_da_Vinci
https://pl.wikipedia.org/wiki/Mona_Lisa
https://pl.wikipedia.org/wiki/Rafael_Santi

Kolejnym przedstawicielem epoki renesansu był **Michał Anioł Buonarroti** - włoski rzeźbiarz, malarz, poeta i architekt. Uznawany za jednego z najwybitniejszych artystów w dziejach świata. Jest autorem fresków w kaplicy Sykstyńskiej.

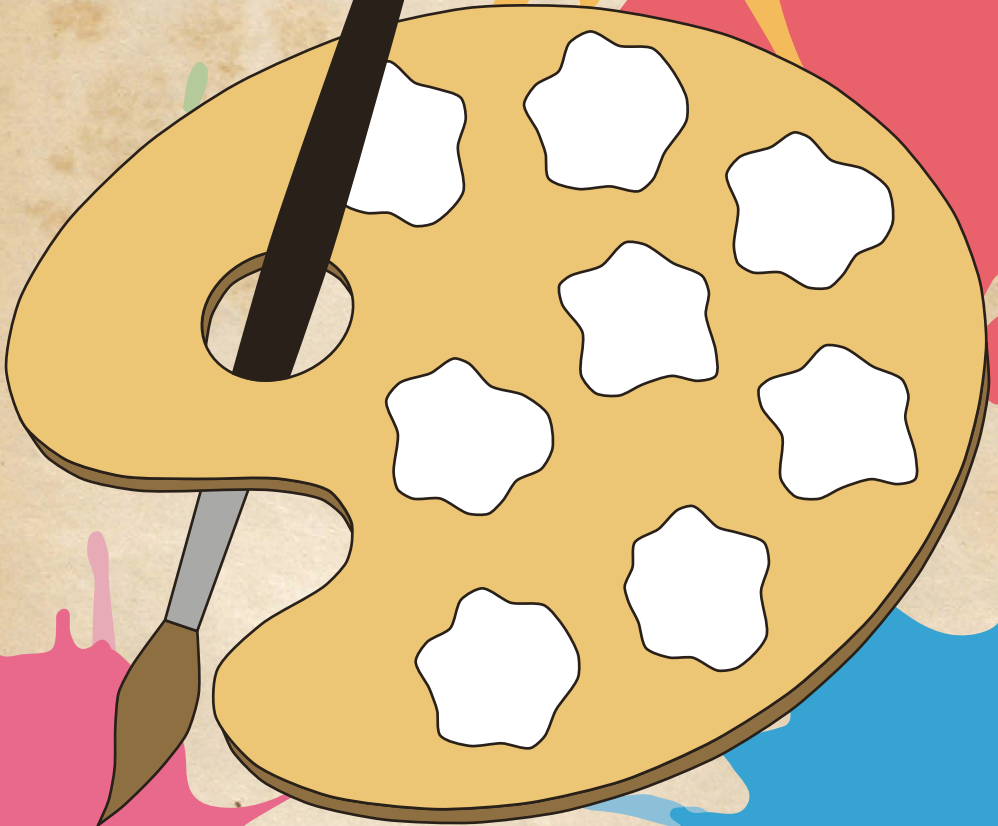

Najmłodszym z trójki słynnych artystów włoskiego renesansu był **Rafaël Santi** - malarz i architekt. Najstynniejszym dziełem artysty jest fresk „**Szkola Ateńska**” znajdujący się w Pałacu Apostolskim.

UZUPEŁNIJ PALETĘ PONIŻSZYMI KOLORAMI:

- czerwony
- żółty
- niebieski
- zielony
- pomarańczowy
- fioletowy
- różowy
- brązowy

KĄCIK HERBOLOGA

czyli o dzikich, często niechcianych roślinach,
które żyją wokół nas

(łac. *Trifolium pratense*) koniczyna łąkowa

kwitnie od maja
do września

zaliczana jest
do **roślin**
miododajnych

jadalne są **wszystkie części**
rośliny, korzeń tylko po
ugotowaniu

roślina łatwa w uprawie,
jest **odporna** na niskie
temperatury oraz suszę

roślina pastewna, jest
jedną z podstawowych
roślin uprawianych na
paszę dla zwierząt

roślina lecznicza, kwiaty
i ziele są bogate w m. in. wi-
taminę C i E, karoten, wapń,
cynk i żelazo

bardzo dobrze sprawdza
się jako **preparat na**
trądzik dla młodzieży
i dorosłych

właściwości zdrowotne
koniczyny odkryli **Indianie**
północnoamerykańscy

*Według tradycji każdy listek
koniczyny coś symbolizuje.
Pierwszy oznacza **nadzieję**,
drugi **wiarę**, trzeci **miłość**,
a czwarty **szczęście**

KALENDARZ ŚWIAT NIETYPOWYCH:

- 5.09 / ŚWIATOWY DZIEŃ DOBROczynNOŚCI
- 8.09 / DZIEŃ DOBRYCH WIADOMOŚCI
- 15.09 / DZIEŃ MAJONEZU KIELECKIEGO
- 18.09 / MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ GEOLOGA
- 19.09 / DZIEŃ DZIKIEJ FAUNY, FLORY
I NATURALNYCH SIEDLIŚC
- 20.09 / OGÓLNOPOLSKI DZIEŃ PRZEDSZKOLAKA
- 24.09 / MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ GŁUCHYCH
I JĘZYKA MIGOWEGO
- 26.09 / ŚWIATOWY DZIEŃ KRÓLIKA
- 28.09 / ŚWIATOWY DZIEŃ JABŁKA

WRZESIEŃ

PRZYSŁOWIE:

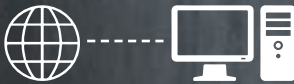
„KIEDY WRZESIEŃ, TO JUŻ JESIEŃ,
WTEDY JABŁEK PEŁNA KIESZEŃ.”

Dziewiąty miesiąc w roku, według kalendarza gregoriańskiego ma 30 dni.

Czy wiesz, że...

Polska po raz pierwszy została połączona z internetem 26 września 1990 r.

Nazwa miesiąca pochodzi od kwitnących w tym miesiącu wrzósów. Dawniej używano również nazwy pajęcznik od nici babiego lata. Łacińska nazwa *September* („siódmy miesiąc”) została zapożyczona przez większość języków europejskich.

23 września następuje na półkuli północnej równonoc jesienna, a na południowej równonoc wiosenna. W Polsce pod względem meteorologicznym jest to miesiąc jesienny.

Zaznacz i opisz na poniższym kalendarzu ważne dla Ciebie dni.

We wrześniu urodzili się:

- 4.09 / Juliusz Słowacki - polski poeta.
- 5.09 / Freddie Mercury - brytyjski muzyk i wokalista.
- 9.09 / Lew Tołstoj - rosyjski pisarz.
- 12.09 / Stanisław Lem - polski pisarz.
- 13.09 / Julian Tuwim - polski poeta.
- 15.09 / Mirosław Hermaszewski - kosmonauta, pierwszy Polak w kosmosie.
- 22.09 / Andrea Bocelli - włoski śpiewak operowy.
- 26.09 / Serena Williams - amerykańska tenisistka.
- 29.09 / Lech Wałęsa - prezydent RP.

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

OBSZAR NATURA 2000

Łęgi Odrzańskie

Data utworzenia: 13 października 2007

Powierzchnia: 17 999,42 ha

Położenie: Województwa:
dolnośląskie, lubuskie
Powiaty:
głogowski, górowski,
legnicki, lubiński,
średzki, wołowski,
wschowski
Gminy:
Brzeg Dolny, Głogów,
Jemielno, Malczyce,
Miękinia, Niechlów,
Pęcław, Prochowice,
Rudna, Szlichtyngowa,
Ścinawa, Środa Śląska

Rodzaj: Dyrektywa Ptasia

Data utworzenia: 6 marca 2009

Powierzchnia: 20 223,04 ha

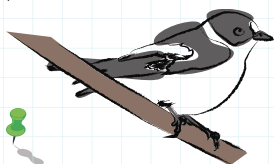
Położenie: Województwa:
dolnośląskie, lubuskie
Powiaty:
głogowski, górowski,
legnicki, lubiński,
średzki, wołowski,
wschowski
Gminy:
Brzeg Dolny, Głogów,
Jemielno, Malczyce,
Miękinia, Niechlów,
Pęcław, Prochowice,
Rudna, Szlichtyngowa,
Ścinawa, Środa Śląska

Rodzaj: Dyrektywa
Siedliskowa

Obszar stanowi fragment doliny Odry o długości 101 km (od Brzegu Dolnego do Głogowa od 290 km do 385 km szlaku żeglugowego rzeki Odry), w granicach dawnej terasy zalewowej rzeki, wraz z ujściowym odcinkiem doliny Baryczy. Obszar obejmuje siedliska nadrzeczne zachowane w międzywalu oraz najlepiej wykształcone lasy, łąki a także torfowiska niskie poza jego obrębem. Duża część terenu jest corocznie zalewana. Obszar porośnięty jest lasami, głównie łęgami jesionowymi i wiązowymi, wraz ze starodrzewiem, z licznymi drzewami pomnikowymi. Pozostałe po dawnym korycie Odry starorzecza, są w różnych fazach zarastania. Można tu obserwować kolejne stadia sukcesyjne zbiorowisk związanych z dynamicznym układem doliny rzecznej, w tym także zbiorowisk szuwarowych. W dolinie znajdują się też duże kompleksy wilgotnych łąk. Najbardziej na południe wysuniętą część obszaru tworzą tzw. Zielone Łąki koło Miękinii. Jest to rozległy kompleks wilgotnych i świeżych łąk oraz olsów i łęgów olchowych.

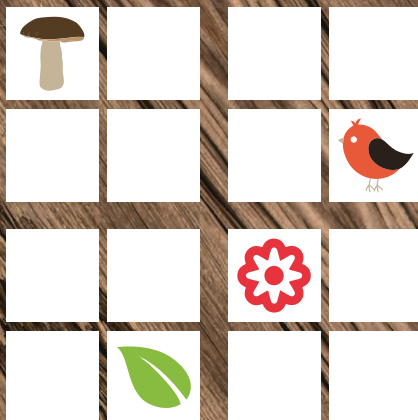

muchotwórka białoszysza

SUDOKU PRZYRODNICZE

Rozwiąż sudoku, aby w każdym rzędzie, kolumnie oraz kwadracie nie powtarzał się obrazek. Poniżej zapisz co przedstawiają obrazki.

Policz ile lisek zjadł myszek, ślimaków,
owoców, ptaszków i grzybów.
Wyniki wpisz w kółka.

Ścieżka edukacyjno-turystyczna

Fauna Polski

premiera
JESIEŃ 2023

ZOO LUBIN.PL

Kaczka pomniejszona

łac. *Anas platyrhynchos f. domestica*

Długość ciała: 51-67 cm

Rozpiętość skrzydeł: do 101 cm

Masa ciała: samce 1,6-1,75 kg,
samice ok. 1,45 kg

Kaczka domowa rasy pomniejszonej to polska rasa kaczek wyhodowanych w latach 70. XX w. Początki tworzenia nowej rasy ograniczały się do krzyżowania dzikich kaczek krzyżówek, a następnie otrzymaną populację namnażano z kaczka rasy pekin o niższej masie ciała. W efekcie otrzymano kaczki o białym upierzeniu z łapami pomarańczowymi, dziób zaś może przyjmować barwę różową lub pomarańczową. Rasa ta należy do mniejszych pod względem rozmiarów, z dobrze zaznaczonymi cechami mięsnymi.

tekst: I. Skrypin, korekta: A. Łużyński, rysunki: Mergus D. Killion

Kobuz

łac. *Falco subbuteo*

Długość ciała: 30-40 cm

Rozpiętość skrzydeł: 75-85 cm

Masa ciała: 0,19-0,25 kg

Kobuz jest ptakiem z rodziny sokołowatych. Poluje na ptaki w locie, jest bardzo szybki i zwinny, to jeden z najsprawniej latających ptaków; jest w stanie upolować jerzyka. Oprócz niego potrafi to zrobić samiec sokoła wędrownego. Do Polski przylatują od połowy kwietnia, a odlatują od sierpnia do października, podążając za drobnymi ptakami wędrownymi, na które polują. Niestety wraz ze spadkiem liczebności drobnych ptaków w Europie, wyraźnie zmniejsza się również populacja kobuza. Liczebność tego gatunku w kraju szacuje się na 1 500-2 000 par.

tekst: A. Łużyński, korekta: I. Skrypin, rysunki: Mergus D. Killion

Koza karpacka

łac. Capra hircus

Długość ciąży: ok. 150 dni

Wysokość w kłębie: samiec 55-60 cm,
samica 45-55 cm

Masa ciała: samce 45-50 kg,
samice 40-45 kg

Koza domowa rasy karpackiej to koza wyhodowana w południowo-wschodniej Europie, jako źródło mięsa i mleka. Uznawana jest za rodzimą rasę kóz. Charakteryzuje się białym umaszczeniem i rogami skręconymi zgodnie z ruchem wskazówek zegara. Wykazuje dużą odporność na warunki środowiskowe i nie jest wymagająca żywieniowo. Młode kozy tej rasy osiągają dojrzałość płciową w pierwszym roku życia. Jeśli ich masa ciała jest odpowiednio wysoka, mogą już wtedy posiadać potomstwo. Podczas okresu karmienia koza daje nawet 500 kg mleka.

tekst: I. Skrypin, korekta: A. Łużyński, rysunki: Mergus D. Killion

Koza sandomierska

łac. Capra hircus

Długość ciąży: ok. 150 dni

Wysokość w kłębie: samce 70-75 cm,
samice 64-68 cm

Masa ciała: samce ok. 65 kg,
samice ok. 60 kg

Koza domowa rasy sandomierskiej to rodzima rasa kozy wywodząca się z Niziny Nadwiślańskiej w rejonie ujścia rzeki San do Wisły, w pobliżu Sandomierza. Z czasem straciła na popularności względem ras wyższej produktywności. Była bliska wymarcia, na szczęście została objęta programem ochronnym. Występuje w umaszczeniu dwu- lub trójbarwnym. Jest mało wybredna pokarmowo, odporna na choroby oraz wysokoplenna. Walory smakowe mleka od kozy sandomierskiej nie przypominają charakterystycznego smaku mleka koziego.

tekst: I. Skrypin, korekta: A. Łużyński, rysunki: Mergus D. Killion

Co robi jeż zimą?

Chcesz się dowiedzieć, co robi jeż zimą? Jeże są bardzo fajnymi zwierzętami, które mają swoje własne sposoby przetrwania zimy.

Śpią i śpią: Jeże są zwierzętami hibernującymi, co oznacza, że zimą śpią bardzo głęboko. To jest ich rodzaj długiego snu. Robią to, ponieważ w zimie jest trudno znaleźć jedzenie, więc zaoszczędzają energię, śpiąc przez większość czasu.

Kopią sobie nory: Przed zimą jeże kopią sobie nory w ziemi. W tych norach jest cieplej i bezpieczniej niż na powierzchni. Tam mogą spędzić całą zimę.

Zapas jedzenia: Przed zimą jeże jedzą dużo, żeby zyskać na wadze. Mają specjalne tkanki tłuszczowe, które pomagają im przetrwać długi okres bez jedzenia.

Słodki sen: Hibernacja jeża jest tak głęboka, że ich ciało jest bardzo zimne, a serce bije bardzo wolno. To pomaga im oszczędzać energię.

Jeż to super zwierzę! Pamiętaj, że gdy widzisz jeża na wiosnę lub latem, pomóż mu, jeśli wydaje się być w kłopotach, ale zimą zostaw go w spokoju, żeby mógł spokojnie spać w swojej norze.

Połącz kropki i poznaj jednego z mieszkańców Parku Leśnego

Pokoloruj kiśca syjamskiego.

Wydawca: Ogród Zoologiczny w Lubinie,
ul. Ignacego Paderewskiego 99, 59-300 Lubin

Kontakt: sekretariat@zoolubin.pl

Współpraca: Muzeum Historyczne w Lubinie

Skład numeru: Izabela Grygiel **Opracowanie graficzne:**

Agata Bończak (str. 21-23), Izabela Grygiel (str. 1-20, 26-28),

Joanna Kulik (str. 24-25) Agata Łabuzińska (fot. okładka)

Opracowanie merytoryczne: Agata Bończak (str. 21-23),

Izabela Grygiel (str. 6-17, 20, 26), Joanna Kulik (str. 24-25)

Agata Łabuzińska (str. 18-19), Andrzej Łużyński (str. 27), Iwona Skrypin (str. 3-5)

Lubin 2023

WYSTĘPOWANIE:

Zamieszkuje Mjanmę, Tajlandię, Kambodżę, Laos i południowy Wietnam.

POKARM:

Głównie owady i ich larwy, drobne kręgowce, nasiona i zielone części roślin.

ROZMNAŻANIE:

Okres lęgowy zaczyna się od połowy kwietnia i trwa do czerwca. Kogut podczas tokowania trzepocze energicznie skrzydłami, rozkładając jednocześnie sterówki w ogonie. Samica składa do dołka wygrzebanego w ziemi 5-8 jaj i wysiaduje je przez 24-25 dni.

Kiściec syjamski

(łac. *Lophura diardi*)

Należy do **podrodziny bażantów**, żyje głównie w lasach z gęstą roślinnością i w bambusowych zaroślach na wysokości od 700 do 1150 m n.p.m. oraz na polach uprawnych. Preferuje wilgotne środowisko. Nazwa gatunku wywodzi się od **dawnej nazwy Tajlandii** czyli Syjamu, dlatego też został uznany narodowym ptakiem tego kraju. W Polsce **potocznie nazywany „prałatem”**, co odnosi się szczególnie do samców, których kolorystyka zbliżona jest do ornatów, używanych niegdyś przez duchownych w czasie odprawiania liturgii w kościele katolickim. **Ptaki te żerują wcześniej rano, albo późnym popołudniem**, w niewielkich grupach na otwartych, nasłonecznionych terenach, ale zawsze blisko krzewów, w których mogą szybko się ukryć w razie niebezpieczeństwa.

JESIÉN